

PAUTAS DE NAVEGACIÓN SEGURA

Xaneiro 2023

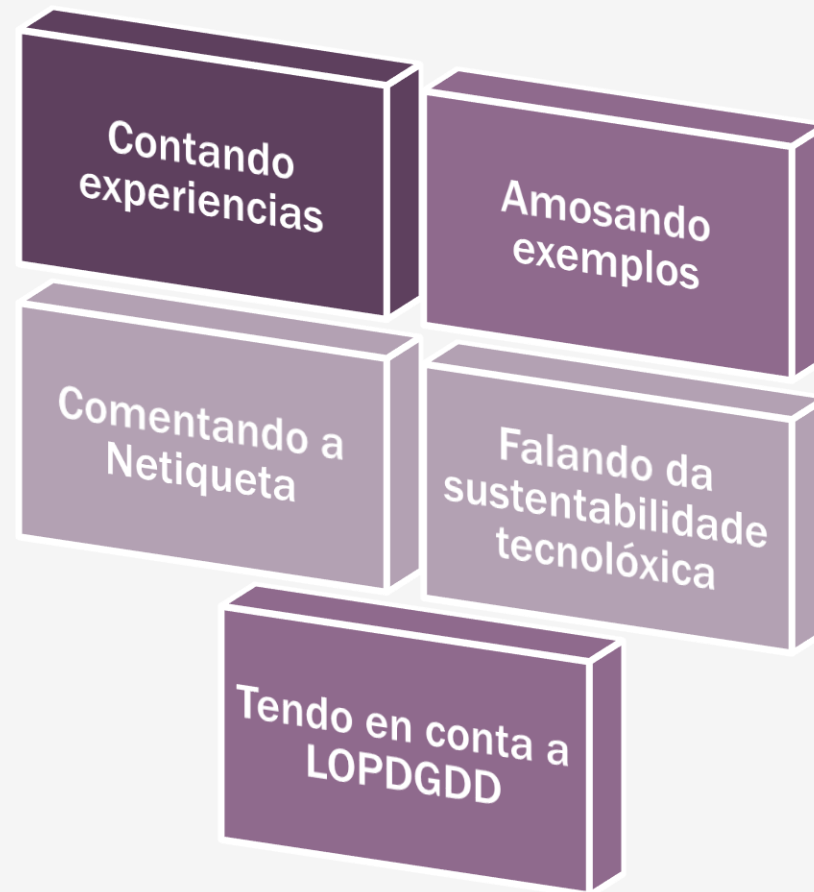
YOU'VE BEEN HACKED!

Os contidos desta obra distribúense baixo
licenciamento [CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

JULIO MOSQUERA GONZÁLEZ
JULIO.MOSQUERA@EDU.XUNTA.GAL

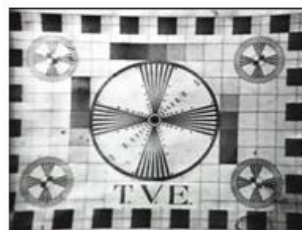
DE QUE IMOS FALAR?

NOVOS RETOS NA EDUCACIÓN

Nós medramos
con ...

3

NOVOS RETOS NA EDUCAÇÃO

Agora temos ...

- ✓ É **perigoso** un coche? (accidentes de tráfico, roubos,...)
 - ✓ É **perigoso** un coitelo? (lesións, arma,...)
 - ✓ É **perigosa** a pintura? (vandalismo, envelenamento,...)
 - ✓ É **perigoso** ir ao Colexio?
 - ✓ Con Internet pasa o mesmo: non é algo perigoso en si mesmo, o **potencialmente perigoso** é o uso que lle vas dar e/ou as persoas que o empregan!
-

PERIGOS DE INTERNET (I)

Ciberseguridade

01

Concienciar

Acerca dos problemas de seguridade.

02

Seguridade en
telecomunicacións

Servidores, redes, tecnoloxías en rede, etc.

03

Seguridade lóxica

A referida aos datos e información.

04

Seguridade física

Física, e das infraestruturas materiais.

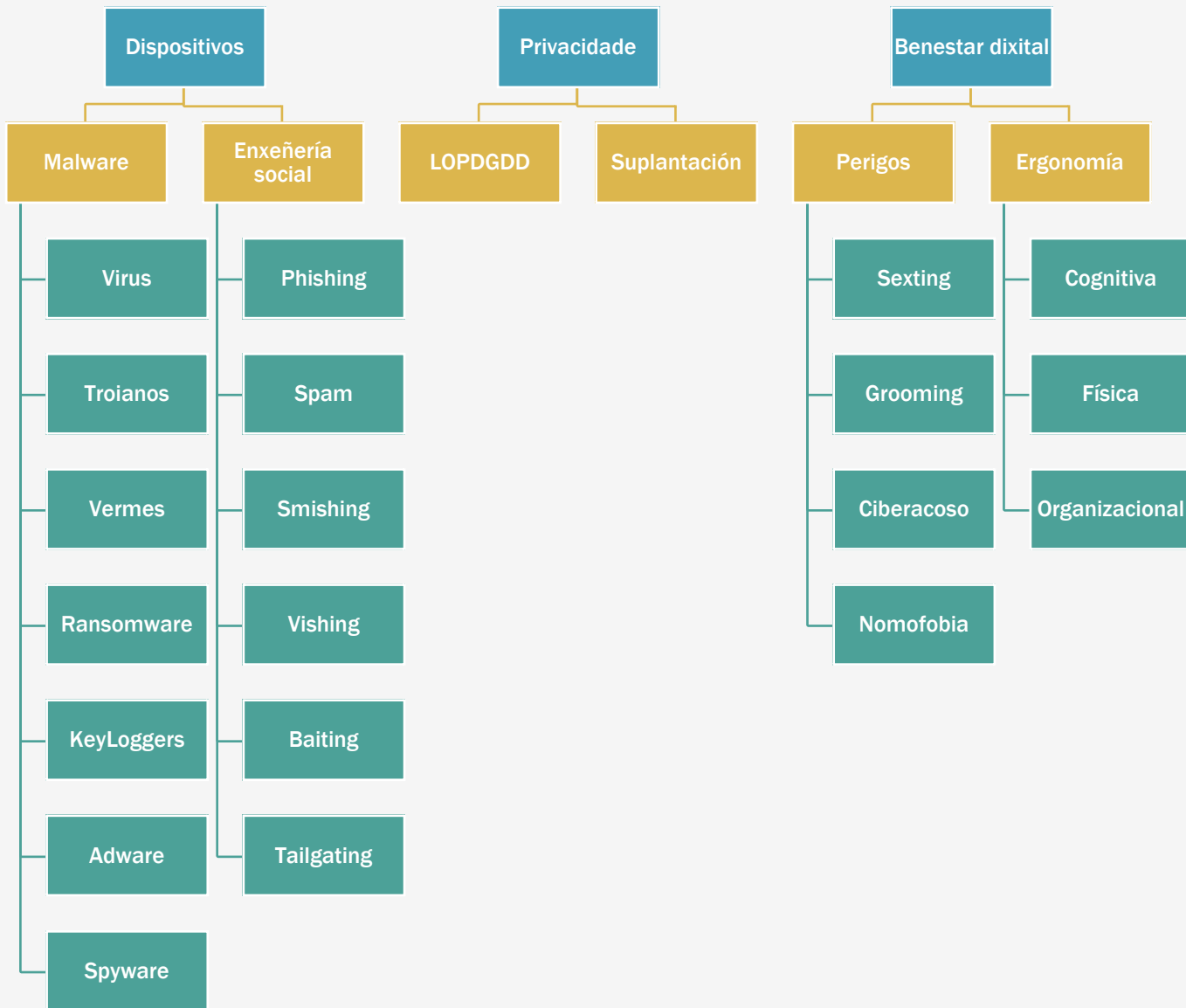

PERIGOS DE INTERNET (II)

Ciberseguridade

PERIGOS DE INTERNET (III)

Ciberseguridade

- ✓ Estafa empresario 1
 - ✓ Estafa empresario 2
 - ✓ Estafa bancaria
 - ✓ Estafa bizum coches
 - ✓ Abusos
 - ✓ Grooming
 - ✓ Fraude MassimoDutti (scamdoc)
-

PERIGOS DE INTERNET (IV)

CORREOS: Su paquete no se ha podido entregar el 03/02/2023 porque no se han pagado las tasas de aduana (2.64€).Siga las instrucciones: <https://alfacorr.page.link/lincorrux> 11:57 ✓✓

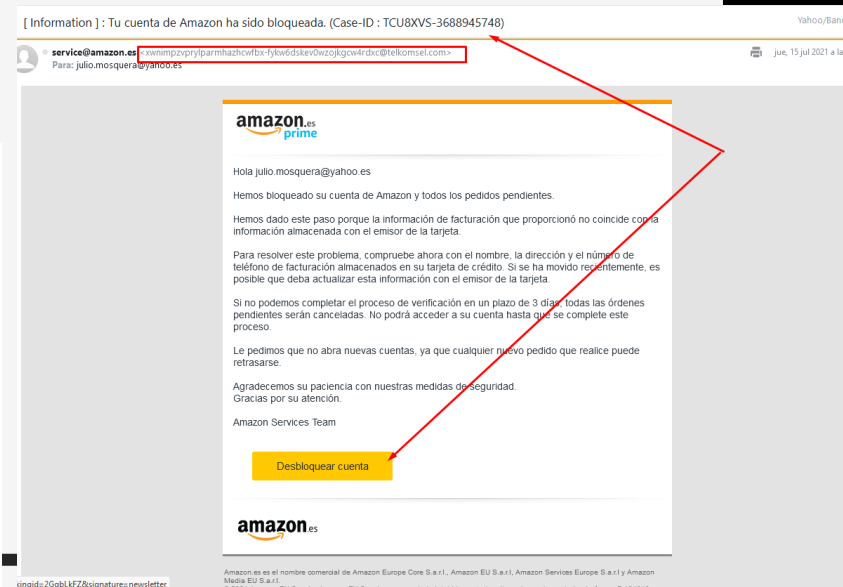
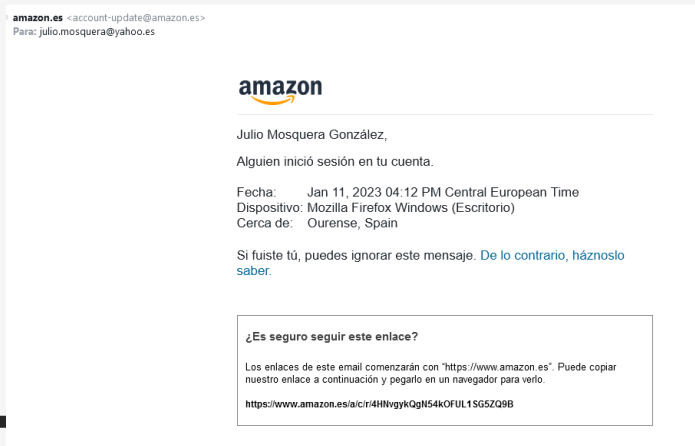
PERIGOS DE INTERNET (V)

PHISHING

PERIGOS DE INTERNET(VI)

PHISHING

Consellos:

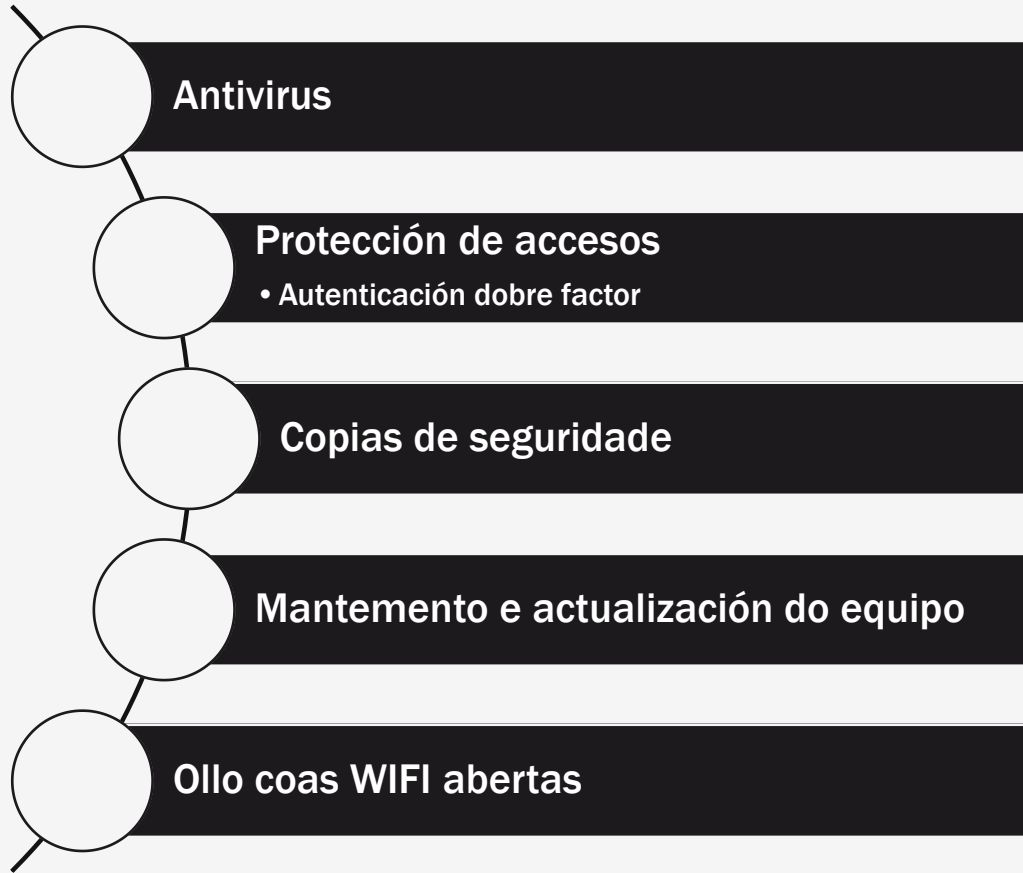
- ✓ Ver o contido. Parecen reais, pero, ... malas traducións, ofertas económicas, regalos, premura, ...
 - ✓ Verifica a fonte consultando o remitente do correo (dominio) ou da URL (dirección)
 - ✓ Non picar en links para acceder á web bancaria
 - ✓ As claves son túas, podes escribilas, NUNCA dictalas nin envialas
 - ✓ Sempre **https**
 - ✓ Non só bancos, ebay, correos, Facebook, Amazon, Privalia, ...
 - ✓ Emprega tarxetas virtuais prepagamento
-

PERIGOS DE INTERNET (VII)

PHISHING

PERIGOS DE INTERNET (VIII)

MALWARE,
UPDATES, WIFIS, ...

PROTEXER A PRIVACIDADE (I)

- ✓ Nunca revelar información **persoal** (direccións, teléfonos, salarios, traballos, tarxetas, ...) nin **allea**
- ✓ **Pensar** antes de publicar. Non hai volta atrás
- ✓ **Emprega** alcumes/nicks/usuarios axeitados
- ✓ Ollo coas **claves/contrasinais** (nunca compartilas).
Emprega diferentes claves (xestores de claves)
 - ✓ As máis empregadas no 2022
- ✓ Ollo cos certificados FNMT/Chave 365 que instalamos en equipos alleos
- ✓ Vixia a privacidade das redes sociais (foto perfil whatsapp e das outras redes)

PROTEXER A PRIVACIDADE (II)

- ✓ Pechar a nosa sesión de email, conta corporativa, ... en computadoras públicas. Nunca lembrar datos de conexión
- ✓ Empregar navegación **privada** ou de **incógnito**
- ✓ Ser **respectuoso**. Se atopamos sesión abertas, pechámolas

¿Guardar el inicio de sesión para xunta.gal?

Nombre de usuario
julio.mosquera

Contraseña

☐ Mostrar contraseña

Guardar No guardar

Identifíquese

Usuario de educación

julio.mosquera

Entrar

Se crítico na rede

- Non difundas bulos. Verifica. Evita os hoax

QUE PASA CO SEXTING, GROOMING, ...

- Non vender a alma por un “Like”
(autoestima, autopercepción)
- Desconfía das fotos dos perfís

Respecto na Rede. A Netiqueta

✓ A **Netiqueta**, tamén chamada netiquette, é un conxunto de regras que regulan o comportamento dos usuarios para comunicarse na rede, garantir unha navegación agradable e lonxe de problemas.

- 1 Non esquezas que **a persoa que le a mensaxe é outro ser humano con sentimentos** que poden ser magoados polo que escribas.
- 2 Segue os **mesmos estándares de comportamento** en liña que usas na vida real.
- 3 Escribir todo en **maiúsculas considérase como gritar** e, ademais, dificulta a lectura e resulta agresivo.
- 4 **Respecta o tempo e a conexión** a Internet dos demais que pode non ser tan rápida como a túa.
- 5 Mostra o lado bo de ti mesmo mentres te manteñas en liña.
- 6 **Comparte os teus coñecementos** coa comunidade sempre que sexan solicitados e sen pretender pontificar.
- 7 Axuda a manter os **debates nun ambiente san** e educativo.
- 8 **Respecta a privacidade** de terceiras persoas.
- 9 Non abuses do teu poder ou das vantaxes que poidas ter nos distintos ámbitos.
- 10 **Escusa os erros doutros**. Comprende os erros dos demais igual que esperas que os demais comprendan os teus.

Respecto na Rede. A Netiqueta

✓ Ollo cos Trolls na Rede

Benestar dixital

Entre os distintos factores que se dan para descoidar o noso benestar no marco tecnolóxico podemos resaltar os seguinte:

- ✓ Exceso de carga laboral / educativa
- ✓ Falta de organización
- ✓ Falta de autocontrol
- ✓ Desequilibrio entre a vida real e a dixital
- ✓ Factores socioeconómicos (soidade, illamento, complexos, etc.)
- ✓ Necesidade de sentido de pertenza
- ✓ Exceso de control ou necesidade de sobreinformación

Benestar dixital

- [Busca o equilibrio entre analóxico e dixital](#)
- Quérete a ti mesma
- Establece hábitos e límites na xestión dixital. Evita estar apagando lumes de forma constante.
- Vixía a contorna
- Non dependas só das redes
- Consulta con compañeiros, outros profesores, profesionais, ...

VOCABULARIO VINCULADO

21

Phubbing

Sexting

CiberBullying

Stalking

Happy
Slapping

Grooming

Sextorsion

Nomofobia

Oversharing

Phishing

Spam

Suplantación

Hoax

WellBeing

E SE TEMOS PROBLEMAS/DÚBIDAS?

22

- ❖ [Web do Incibe](#)
 - ❖ [IS4K](#)
 - ❖ [Blog](#)
- ❖ [Denuncia aos corpos de seguridade \(unidades de servizos telemáticos\)](#)
 - ❖ Evita que se progague a estafa
- ❖ [Oficina de seguridade do Internauta](#)
- ❖ [Tu decides en Internet](#)
 - ❖ [Guía de protección de datos para centros educativos](#)
 - ❖ [Canal de contacto para adolescentes](#)

GRACIÑAS

23

JULIO MOSQUERA GONZÁLEZ

JULIO.MOSQUERA@EDU.XUNTA.GAL

Atribución das imaxes empregadas:

- Composición de portada obtida do blog de [Pexels](#)
- Iconas de Retos da Educación extraídas de [Wikimedia Commons](#), con dominio público [CCO](#)
- Imaxe debuxo bebé chorando extraída do blog de [Enrique Dans](#) con licenciamiento [CC BY](#)
- Imaxes de Phishing, perigos de internet e recorte do Incibe obtidas da Web de [Incibe](#)
- Imaxe de protexer a privacidade obtida de [FreePik](#)
- Imaxes de Benestar dixital, críticos na rede obtidas de [Wikimedia Commons](#) con licenciamiento [CC BY SA](#)
- Imaxe de lobo e computadora obtida de [educaeninternet.es](#) con licenciamiento [CC BY NC](#)
- Imaxe de Netiqueta obtida de apuntamentos de Amtega